

UNIVERSUL LITERAR

MARELE FOC DIN CONSTANTINOPOL. — (Vezi explicația).

NOTELE SAPTAMÂNII

Ajutor pentru inundări

Societatea „Crucea Roșie” a dinamnelor din România pregătește pentru zilele de 6 și 7 August, Sămbătă și Schimbarea la față și a doua zi Duminică, frumoase serbări în Sinaia. Va fi o serbară câmpenească în grădina Cazinoului Ungarilor, cu muzică, tombolă și petreceri pentru copii (Duminică 7), iar în ajun un concert și un bal. Fiindcă menirea „Crucei Roșii” nu este numai de a ține în timp de războaie — de care Dumnezeu să ne ferască — ci de a ajuta totdeauna celor necazăți de cămărități, își dă și acum toată atenția față de marea nenorocire din Moldova, și speră că publicul țării de concursul necesar ca toată lumea să...

Față de înalta inițiativă luată de A. S. R. Prințesa Maria, de a se veni în ajutorul inundaților din Moldova, un grup de domeniști și de-și, președinți ai diferitelor societăți din Capitală, au hotărât constituirea unui mare comitet central, pentru strângerea fondurilor.

Acest comitet, pus sub conducerea directă a A. S. R. Prințesei Maria, va întrebuința banii strânși spre a se procura țăranilor inundați materialul necesar pentru reconstrucția caselor lor.

Comitetul apelează la grăniele țării la solidaritatea tuturor societăților din țară, rugând pe toate organizațiile și organizațiile, pe cele care s-au înființat până în afară de țară, să se înregistreze înscris adeseam în această acțiune filantropică.

Biroul comitetului a instalat în casa d-nei. și d-ului inginer C. Simion, str. Bis. Popa, Chișinău 22, telefon 47/94.

Informații se pot căpăta în fiecare zi de la 10 juma — 11 juma a. m. și 5-7 d. a.

Din acest comitet, compus din cele mai distinse figuri filantropice din țară, fac parte și două direcții de stare. Toate organizațiile de bine, care doresc să contribuie la această faptă umanitară și patriotică să-și trimită adunarea în scris. Toți membrii comitetului sunt rugați a trimite adresele acestor, spre a li se trimită invitații pentru adunarea generală, care va avea loc în sfârșitul acestei săptămâni. Se vor hotărî delegați pentru stațiunile Suceava și climaterica. După adunarea generală se va lansa un manifest către întreaga țară.

Comitetul inițiază o hotărâre, ca în cursul acestei luni să aranjeze serbări în următoarele localități: Slănicu din Moldova, Lacu Sărat, Sărata Moldovei, Călimăneștii, Ciucula și Ghinocșii. În luna August la Sinaia și Constăna și în Septembrie în București. Pentru aceste serbări se va elibera o adresă de 25 la sută pe C. E. R. din toate punctele țării.

Asemenea și ministru de interne va da tot sprijinul său acestei frumoase acțiuni. Sperăm că se va face casa vor fi dispuse, prin comitetul comitetului central, în Suceava înaltă.

Acest comitet central va avea în față până la desăvârșirea scopului pentru care s-a constituit. Membrii comitetului vor merge la loc, un semn distinctiv.

După sfârșitul lucrărilor, se va întocmi un album care va vedea în curile inundate, unde au fost și portretele tuturor persoanelor care vor fi dat contribuții materiale și morale în această acțiune umanitară. Albumul va fi dedicat ca omagiu A. S. R. Prințesei Maria, pentru generozitatea ei inițiativă.

SFATURI CASNICE

Pentru vindecarea tătărilor. Florile de crin păstrate în spirt sunt un leac foarte bun pentru tătăuri. Petalele crinului puse pe o rană, o cicatrizează în câteva ceasuri.

CUY DE MAUPASSANT PRIBEAG

Cu toate că acum era olog și trăia așa de greu, își aducea și el aminte de vremuri mai bune. Când era de cincisprezece ani o înălțură îi strivise picioarele pe drumul dela Varville. De atunci, târându-se cu greu din loc în loc, carșea, sprijinindu-și cu greu trupul pe cărja din a cărei pricină umerii i se ridicaseră până în dreptul urechilor, iar capul părea acum între două dealuri.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

PROVERBE

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

— „Nu să hrănești pe timpul iată cât lumea și pământul”. Și cu toate acestea începea să se miște de mâncare în fiecare zi.

AȘTEPTARE

*Pe-aceleași drumuri presărate
Cu flori, cu cânteece și soare
Salcămii, de cu zori, ne așteaptă
In haine dragi de sărbătoare.*

*Și cum mă nfrânge, de departe,
Acordul trist al vrunii flaut,
Mă simt pustiu și fără vrere
Porneșc pe uliți și te caut.*

*Îți trec cântând pe sub ferestre
Să-mă bați în geam ca totdeauna,
Și să-mi ațerși în prag șglobie,
De cum răsare seara luna.*

*Să-mi simt într'un sărut norocul
Că 'n suflet iarăși mi s'animă
Și blânzi, ca două copii, să trecem
Pe-alea ninsă de hermină.*

*Iar pe sub hotiile pădurii
Pierdut, că'n vis, să te contempți
Și 'n rugile prăieghetorii
Să te slăvesc ca într'un templu.*

*Și 'n sborul clipelor senine,
Cum dragostea ne-om împleti-o,
Ca două păsări fericite,
Să pribegim până la zio!*

Brăila.

P. Dănescu

OGLINDA

de
ALPHONSE DAUDET

— Jolo spre Nord, pe malul Niemenului, a sosit o mică creolă de 15 ani, albă și trandafirică ca o floare de migdal.

Ea vine din țara colibrilor, vântul dragostei o aduce...

Oamenii din insula ei îi ziceau: „Ne pleacă, e frig pe continent... iarna te va omori”.

Dar mica creolă nu credea că iarna e așa de friguroasă și apoi era îndrăgostită... nu-i era frică de moarte...

Și acum iată că ajunge colo sus în ceața deasă de pe Niemen, cu evantaliurile, cu hamacul și cu o colivie plină de pasări din țara ei.

Când bătrânul Nord văzu venind floarea aceasta ce i-o trimitea Sudul, inima lui se umplu de milă.

Și cum se gândi că frigului nu-i va trebui de cât o clipă ca să stingă pe feiță și pe pasările ei, aprinse un soare călduros și galben și se îmbracă cu haine de vară ca să-i primească... Creola se înșelă, ea luă această căldură a Nordului drept o căldură durabilă, verdeața aceasta veșnic negricioasă, drept verdeața primăvărată și alărmându-și hamacul între doi brazi, toată ziua se legăna, toată ziua își făcea vânt.

„Dar e foarte cald aci la Nord”, zice ea rîzînd. Totuși ceva i se pare curios. De ce în țara asta ciuda-de la casele nu au balcoane și terase? De ce au ziduri așa de groase, sobe mari și atâtea lemne se pun prin curți? De ce atâtea blănuri frumoase de vulpi albastre ce se găscă în fundul dulapurilor? La ce vor fi servind toate aceste? Sărmană copilă vei afla în curînd.

Într-o dimineață, scufîndu-se, mica creolă simte un fior și tremură de frig. Soarele a dispărut și din cerul posomorât cad fulgi mari și liniștiți ca sub arborii de humbac... Iată iarna! Iată iarna! Vântul suflă în sobă, lemnele pocnesc voios. În colivia cea mare colibrii nu mai cîripesc, micile lor aripi stau înmărmurite și ție-milă să-ți vezi cum se strîng întristați unii lângă alții.

În fundul parcului hamacul tremură de frig și e plin de chichiură, iar acele brazilor par de sticlă...

Micel creole îi e frig, nu mai vrea să iasă. Ghemuită la gura sobei ca una din năsarile ei, ea își petrece timpul uitîndu-se la foc. În flacăra roșie vede țara ei, țările chelurii pline de soare, zăhărul brun ce curge din trestie, boabele de po-

rumb ce zboară ieri și colo, apoi după amiezile calde, cu transperantele lăsate, cu rogojinile în toate părțile, nopțile cu stele clipitoare, cu miile de insecte, cu fluturii mari ce zboară neconțenit din floare în floare.

Și pe cînd visează astfel zilele de iarnă trec merelu, mai scurte, mai negre. În fiecare zi moare câte un colibri, în curînd nu mai rămîn de cît doi... doi bulgărași de pene verzi ce se îngrămădesc într'un colț...

În dimineața aceea, mica creolă nu s'a putut scula; frigul o întepenește. E întineric, camera e tristă. O perdea de ghiață acopere fereastra pe din afară. Orașul pare mort...

În patul ei, întînsă, creola ca să se înveselească puțin, face să lucescă fluturii de aur de pe evantaliurile ei și își petrece vremea uitîndu-se în oglinzi.

Mai scurte, mai negre, mai triste, trec zilele de iarnă. În plapumii acoperite cu dantele, mica creolă zace. Ce o întristează acum e că din pat nu mai poate vedea focul din sobă. Și îi pare că și-a pierdut patria pentru a doua oară.

Din timp în timp întrebă:

— Este foc în sobă?—Da dragă, este. Soba dogorește, auzi cum pocnesc lemnele!

— Vreați să văd, să văd!

Dar de geabă se apleacă să vadă, flacăra e prea departe de ea și aceasta o mălmește. Într-o seară pe cînd ea sta tristă și gînditoare, cu capul întors spre flacăra ca nu le putea vedea, prietenul ei s'apropie de pat și luînd o oglindă în mîna zice:—Vrei să vezi focul, draguța mea? Stați, așteaptă... și îngenunchiînd în fața sobei încearcă să-l trimeată cu oglinda o reflecție a flăcării mălmeștă...

— Poți să vezi?—Nu! Nu văd nimic.—Dar acum? Nu încă.

Și de odată primind în obraz o lăcărire de lumină ce o împresoară: Vă! îl văd! îl văd! strigă creola cu bucurie... și moare rîzînd... cu două flăcări mici în fundul ochilor catifeleți.

Rada Pribeag

LITERATURA SĂRBA

— LAZAR C. LAZAREVICI —

„VERTHER“

Băile și războiul au ceva asemănător: pentru războiul se fac pregătiri cu anii, și pentru băi tot așa. În timp de război se fac cheltuieli fără nici o socoteală și visteria Statului se golește cu nemiluita; tot așa și pentru băi polițele se semnează cu usurița cu care se iscălesc scrisorile de dragoste. Și în război și la băi se duce o viață p'apucatele și puținele zile ce-i mai rămîn, până la moarte sau pînă la întorcerea de la băi, fiecare caută să și se petreacă în modurile cele mai risipitor. La urmă odată lucrul mîntuit se încheie pace cu inamicul, în speță cu femeia, după care urmează reducerea lefurilor la funcționari și a toaletelor la femei.

Băile mai au însă ceva care seamănă cu războiul: împreștirea.

Vedeți, de pildă, pe profesorul de color: Nedich! Dacă nu veneați la băi, n'ați fi crezut că pot exista pe lume astfel de oameni.

Până și prin buzurarele vestei îi veți găsi un supliniment al „Noutăților din Augsburg” sau vre-o telegramă a „Correspondenței Politice”!

Apoi funcționarul poștal Coșutich, care mai înainte se numea Popovici, dar însuși d. ministru i-a permis să-și înlocuiască pronumele de pînă atunci prin „numele său de familie Coșutich”, cu toate că n'are nici un fel de familie și Danzezei știe dacă el însuși știe unde s'a născut. Acest Coșutich știa și povestescă, frumos și fără nici un rost; despre lui, desigur împărăți travestii cari frag palme ministrilor și la nu știu

ce protopopii dau traiste, „traiste, domaul meu!” cu galbeni și demnități mari; despre un fel de tom în care cântă, ca dintr'un flaut, douăzeci „douăzeci și mai bine de țigani”; despre case de fier, cari cînd încerci să le spargi, trag focuri de armă, sună, țipă și urlă după ajutor. Și în povestirile sale nu se căia nici pe sine: d. p. cum se spală cu apă rece în fiecare dimineață și „iarna cu zăpadă”, cum îi place foarte mult ardeul și boiaua de ardei, cum se scoală de dimineață și alte multe nimicuri mărunte ca sîta unei stropitorii cu care se stropesc aleele unui parc.

Coșutich trecea, sau mai bine zis se da, drept prietenul locotenentului Vasilievici, un om de o frumusețe neobișnuită, robust, care neconțenit își răsucește mustăcioara și-i place să i se împleticească sabia între picioare, așa că nici odată nu o ține cu mîna ci o depășește în mers, avînd aerul unui rețor nepăsător. Grozav îi place să i se zică: „câ-t ai dracului!” sau că e șiret și se silințe să-și merite porecele întrebînd expresiv și stupide, ca: „grozav de prost!”, „scărbos să verși!”, etc. Îi place foarte mult să vorbească despre fapte eroice și ține mult, cum zice dînsul, „la onoarea lui de ofiter!”, preferă să-i scoți un ochi de cît să-l contrazici. Mai cu seamă în chestiuni pur „militare” nu poate suferi amestecul unui „civil”. Așa d. p. odată profesorul Nedich s'a apucat să gesticuleze și să vorbească despre ofiterii prusaci cu atîta entuziasm în cât a stropit de sus și pînă jos, pe văduvioara aceia tînață care ținea pe locotenent de braț. Locotenentul umflîndu-se în pene se răsti:

— Domnule, dați-mi un batalion de prusaci și veți vedea ce sunt în stare să fac!

— Ei, domnule, se grăbi să zică profesorul buimăcit, d'apoi de ce nu formați d-voastră un batalion de prusaci? Nu batalioanele au format pe ofiteri, ci ofiterii...

— Domnule, îi făcî vorba locotenentul, în mod demn, eu socot că este o obrăznicie să se amestece cineva într-o chestiune pe care nu o pricepe.

— Știu, însă nu m'a amestecat eu, d-voastră m'ați...

Dar locotenentul însoțit de văduvioară își continuă drumul mai departe pe potecă. Își întoarse privirea de la ea, se încruntă, apoi cu convingere și cu o legitimă revoltă trase o înjurătură: „Vită, vită încălțată!” Iar văduvioara, tot vîrîndu-se în el, eră cît p'aci să zică: „da nu—e de cît o vită încălțată cînd, așa din senin se bagă în discuția oamenilor specialiști”.

Dar acela, de acolo, cu pâlărie de pac, cu ghețe „englezești” de pînă albă, — acela e farmacistul Cătănici.

E tare dat dracului și e un intrigan de mîna întăia. El și locotenentul au ceva comun: conștiința deplină despre eul lor: cu această droșbire numai, că farmacistul nu prea are încredere nici în mîntea lui, cu toate că, în realitate, este de o inteligență rară, pe cîtă vreme locotenentul susține că toată lumea este „proastă de dă în gropi”, uitînd că el s'a făcut carieră din simplu soldat care țesăla caii. De acești doi s'a ocupat toată lumea de la băi. Locotenentul era frumos și obraznic, farmacistul sic și șiret. Știa secretele tuturilor și, uneori cînd clipa din ochi și se uita semnificativ, curat parcă-i-sta scris pe frunte:

„Știu eu at cui e evenimentul acela”, sau: „Te-am văzut cînd ai căleat'o pe picior!”. Dînsul joacă sah, dar numai cu un ochi și se uita la figură, iar cu celalt la văduvicăra, care, din cînd în cînd își întoarse capul și își ascunde gura pe după evantaliu, pentru că locotenentul o coblesse cu gesturile lui pline de subînțeleșuri nesărate.

După cum se zice că bălcu fără ploaie și fără lignuî nu se poate, tot

așa băi fără carlofori e cu nepuțință. Pe aceștia nu-i interesează nici băile, cu atît mai puțin societatea, parcul, muzica sau femeile. Ei, se grăbesc să-și facă cura și după aceea nădușesc, toți la odaltă, de obicei într-o odaie separată, sau mai bine zis la o partidă „de trei-zeci și unu”. Femeile lor se plimbă singure prin parc asurzind cu vîlcșorile lor pe ori-cine le-ar cădea în mîna.

Pe lângă aceștia mai eră o sumedenie de persoane neînsemnate despre care dacă ai întreba cine sînt, ți se va răspunde: „Și el își face cura aici”, „Mi se pare că este din Ciaciaș. Cred că este un funcționar de la Domenii” și așa mai departe.

Unul din musafirii acestor băi este și eroul povestirii de față:

Funcționar, în vîrstă ca de vreo 30 de ani, se numea Jean. Fața lui palidă n'avea nimic deosebit, ochii lui însă trădau naivitatea și sete de cuceriri amoroase. Faptul acesta se observă de obicei în oamenii tineri care n'au apucat încă să se corupă de „fințeța mondială”—cari scrișnesc din dînti cînd aud vorbindu-se despre „lacrimă picată din rîu” și trîntesc cu pumnii în masă cînd se căuta ceva unde lucesc iataganele — er un cuvînt: era un om pe jumătate mitocan, pe jumătate filison. De aceea și ochii lui ce l'arătai de douăzeci de ani contrastau cu mustățile lui care îl făceau cu zece ani mai mare. Cauza acestui contrast poate că trebuie căutată în educația și viața lui din copilărie.

Crescut în bogăție, norocul l'a slujit astfel în cît dacă n'a citit pe Hamlet, dar nici pâine cu ceapă n'a mîncat.

Cît timp a fost în casa părintească a avut profesorii buni, care pînă și în analizele gramaticale îi dădeau exemple instructive: d. p. „elevul cel bun capătă recompensă”: mai tîrziu cînd s'a dus în lume tatăl său i-a dat o scrisoare în care eră înșirată, în patruzecizeci paragrafe, toate regulile unei purtări cuvîncioase și înțelepte. Pînă acum cîncef ani a fost „ghîncolo la studii” unde la dreptul vorbind nu se ocupa cu nimic, dar potrivit obiceiului de atunci, zicea că se ocupa: „cu studiul parlamentar”. Citea cu pasiune pe Victor Hugo, vorbea despre dînsul cu entuziasm și se pregădea după eroismul din romane. Intrase în epoca adolescenței fără să fi gustat din cupa dragostei, de cît o nimica toată din copilărie, din care se silea să facă, după toate regulile lui Lemke (1) o idilă amoroasă.

În inima lui singura însă cu putere lipsa unei adevărate aventuri de dragoste și cum fiecavetă eră caută să imite pe eroii cărților cînd și pe el l'a muncit odaltă gîndul să și încalțe o pereche de ghețe de fier și să pornească în lume în căutarea idealului urmărit, întocmai cum citise el într-o carte că făcuse nu știu cine. Ocupîndu-se astfel de sine însuși, poate mai mult chiar de cît ar fi trebuit, el, după propria lui mărturisire, simțea că renaște”, că în tot ce făcea sau voia să facă, se conducea adică după un principiu. Noroc că din romanele franceze ni-tase adulterul și nu reținuse de cît onoarea și gloria.

Și în această privință se știe că Francezii sînt neînfrecuți.

De aceea el își respecta cuvîntul dat pînă și în chestiunile cele mai copilărești; se descoperea în fata drapelului ori unde l'ar fi văzut, iar pe vremea revoluției din Boca tor-mai la Novi-Sad l'a ajuns potera trimasă în urîmirea lui, de către tatăl său și fără de care de bună seamă c'ar fi ajuns pînă la Boca. În sfîrșit, aceștia așa zise renașterii s' datorază la ei și ceea neobișnuită schimbarea de dispoziție: aci vesel pînă la exsajerare, aci trist și obosit

1. Karl Lemke estetician german, cunoscut prin estetica sa populară, 1852 (X. A.).

MEDICII NOȘTRI

GENERAL DR. G. PAPILIAN

D. general dr. Papilian, inspector general al serviciului sanitar al armatei. Doctor in medicina de la facultatea din Paris. Fost șef al spitalului militar „Regina Elisabeta”, fost medic șef al corpului I de armată; fost medic șef al corpului II de armată, când în 1909 pe ziua de 1 Aprilie a fost înaintat la alegere la gradul de general de brigadă, și numit inspector general al serviciului sanitar. Marile manevre sanitare ce se vor face în zilele de 16, 17, 18 și 19 August în jurul Capitalei, vor fi sub comanda d-sale.

ca și cum s'ar prăpădi lumea și toate astea pentru lucruri de nimic: d. p. pentru că soția prefectului a trimis sergentul să gonească pe un cerșetor din curte sau cam așa ceva.

Nu se întovărășește aproape cu nimeni. Ce-i drept, dimineața și seara, se întâlnește cu ceilalți vizitatori la sursă, îi salută, le spune sau îi întreabă cât e ceasul și câte odată își aprinde de la ei țigara, dar altădată tot. De obicei fugă la tocul de pe deal, până la care nu duce nici o potecă și unde nu poate fi supărat de nimeni: dar, într-o seară, profesorul Nedici până și acolo a dat peste el și a început să-i vorbească, cu inflăcărare, despre situația marilor puteri și despre liniera echilibrului european. Jean să-și iasă din fire, nu altceva, dar din principiu respectul l'a împiedicat să se cotozească de el în chip brutal. Îi venea să plesnească:

— Da, da domnule, aveți dreptate! Facă englezul ce-o poftă, rusul nu-i de parte, cu turcul, nici nu stăm mult de vorbă, cu el... E ora mesei!

Și cu aceste cuvinte, care se potriveau cu cele ce spunea profesorul Nedici, ca mca în perete, se îndreptară spre ospătaria unde lua masa cea mai mare parte din musafirii băilor.

În fața ospătariei musafirii flămânzi se adunaseră, unul stând jos lângă un picior. Nici unul nu făcea nimic, numai avocatul Nistor se juca cu o pereche de cărți noi de joc, scoțând, după cerere, când patru așa când patru fanți. Spre Apus cerul căpătă o culoare roșatică, iar soarele părea obosit, majestuos și nepăsător. Intocmai ca obicei muzicantului — de acolo — care, după masă, va cănta din clarinet.

Soseaua s'acoperită de un strat de praf ca de o palmă grosime, peste care șerpuesc în linii fantastice urmele lăsate de roțile carelor și trăsurilor. O căruță cu covaltir urecă cealul cel mic. Din ea se aude mior-

lăitul unei pisici, care cu o pereche de papuci și cu donicioara cu păcură era uitărnate de inima căruței. Musafirii obosiți se uită cu curiozitate la nouii sosiți și toată societatea aproape fu desmortică.

Curiozitatea, cancanurile, intrigile, jocul de cărți și scenele amoroase, astea sunt nervul principal al tuturor băilor de pe lume.

Un nou vizitator să vie și la moment toată lumea se interesează de dansul. Dacă e om cu vre-o poziție socială oarecare, în douăzeci și patru de ore cel mai târziu se va ști cine e, ce-e, de unde e, dacă e sau nu însurat, ce vârstă și ce leafă are, dacă joacă cărți și așa mai încolo. Și numai dacă nici exteriorul și nici poziția lui socială nu prezintă vre o însemnătate deosebită, și după cele 24 de ore trecute el se va numi: „acela cu buza tăiată”, sau „aia cu călelul”. Nu-e nici o mirare, prin urmare, dacă publicul, cu toate că masa fusese anunțată, a rămas afară să vază pe nouii vizitatori.

De sub covaltir, se țără în patru labe, un om înalt, uscățiv, cu mustățile puțin lăsate în jos, cam îngrunțat, în etate ca de vre-o 35 de ani.

În loc de a pune piciorul pe scărișoara căruței, el călcă pe răseruce, făcu un pas greșit înainte, se rezemă cu mâna de coama calului și în chip cu totul stângaciuri sări jos.

— Tin'! — zise Coșutici încet, așa că numai cel din jurul lui abia l'au putut auzi. După aceea începu să răză cu poftă și să privească dacă se mai coboară cineva. Din cauză însă că acum îi stăpânea curiozitatea pe toți, gluma lui trecu neobservată.

Domnul care se cobori din trăsura, întinse sub covaltir mâna lui înmănușată cu mănușe neagră care se încolăci pe una micuță și galbenă ce se arătă din trăsura. Domnul ridică puțin mâna, pe urmă o întepeni. După mănușa cea galbenă se ivi apoi un braț întreg, un umăr, capul, pe urmă cellalt umăr și în curând apăru o întreagă creatură divină în chip de femeie.

Nu știu cum aș putea s'o descriu. Ai putea s'o privești toată ziua și totuși de te-ar întreba cineva nu-i poți spune ce fel de cap are, ce fel de nas, ce fel de obraji. Numai ochi! Ochii aceia negri, semi-deschiși care totdeauna par că visează un vis divin de iubire.

E destul să-i privești și înaintea ta răsar, ca din pământ, cântece, iatagane, călăreți turbați cari pe genuchii lor de viteji duc în alți lumii fete frumoase: mandoline, bângiari, dueluri, și toate acele minciuni de care sunt pline povestile orientale.

Dacă ești tânăr și curtezan, curat îți pare rău că s'a dus epoca romantismului și n'ai ajuns și tu să încingi sabia sau să te călugărești. Pentru astfel de ochi se sufereași torturi, pentru ei se vărsa sânge, se perdea onoarea și se trăda patria.

Această femeie atrăsese asupra-i curiozitatea publicului într'altă. În câțiva minute puțină vâzură și pe o fetiță ca de vre-o 7-8 ani, care de asemenea se coboră din trăsura. Până chiar și femeile care o priveau fură așa de buimăcâte în cât pe fața lor nu se arată nici urmă de gelozie.

Locotenentul Vasilevici n'a putut rezista de a-și exprima, până și în prezența văduvei, admirațiunea care se rezuma în cuvintele:

— D'apoi ochii aceia! Curat sânge arab!

Văduva holbase ochii. Catancii surăse malitios, iar Coșutici porni să povestească despre o femeie pentru care se sinucisese trei persoane, dintre care unul cu un foc de „revolver”, unul cu un „cutit” și al treilea se înecase.

Iar Jean, când o văzu se furișă și păli. Inima începu să-i bată cu putere, simți că, faptasă ceva pe piept și că un nod îi se pune în gât. Repede se retrase în dosul unui stâlp al ospătariei, de unde în cu-

rând dispăru. Intră în odaia lui, închise ușa, se tolăni pe pat, moțăi, își acoperi ochii cu palma și după aceea:

O văzu mică, micuță, n'avea nici cincișase ani. Cu capul înfășurat într'un șal alb, mic, din care fața ei se profila ca dintr'un cadru. Care va să zică ea este aceea pentru care el, ca student, adese ori își acoperă ochii cu palma și se lăsa legănat de visuri de iubire, iubire fără temei, fără început și fără sfârșit, ca și a-ria aceea melancolică, care, prin ferestra deschisă, ajungea până la el întreruptă și îmbucătăită de șmotul trăsurilor și vuetul marelui oraș și care'l pătrundea până la răunchi. Va să zică dansa este aceea căreia el odată i-a „dărui” o bucătică de pământ, îngrădit cu surcele, despre care el zicea că este „livadă”, și în care infipsese o ramură de salcie despre care zicea că este stejar. Ea este aceea în fața căreia dansul s'a lăudat odată că a trecut înnot Sava încins cu țigtele lui Iva Vuchichevici — ceea ce nu era adevărat — și cum a sărit un gard, călare pe un cal turbat al unchiului său — lucru și mai puțin adevărat.

În fața ei se grozăvia el odată spunând că de îndată ce se va face mai mare se va duce la miliție și va tăia la turci ca pe niște „bolondare” în grădina de zarzavat. Ea surăse cu indoială: „Și ce ai să faci dacă te-ar lovi sabia sau pușca?” — „Nimic!” — „O să te doară”. — „Ei și?” — „Ai să plângi!” — „Cine, eu?” Și el scoase din buzunar un briceag. Își infipse partea cea mai mare în pulpă și începu să se plimbe pe dinaintea ei cu pasul respirat și cu capul în sus. Ea când văzu sângele înroșindu-i pantalonii lui albi, scoase un țipăt de groază și căzu leșinată. Iar el în culmea îngănfării continua să se plimbe pe dinaintea ei, până când în cele din urmă sloi. Se rostogoli și el alături de dăusa. De atunci ea îl credea fără nici o rezervă, devotându-i-se cu totul, așa că într-o zi, fără să ceară permisiunea cui-va, el a condus-o până și la teatru. Pe vremea aceea el era în vârstă de trei-sprezece ani și ea numai de opt. Și cum se punea, cu încredere, sub protecția lui, cum se vâra într'insul, printre grămada de băetandri adunați în fața intrării! Dar tocmai în clipa când ea, foarte comod, se așază, alături de el, pe bancă și amândouă se lăsară duși de vraja acestei plăceri supreme: tocmai atunci apăru tatăl lui, plin de nădușală și luându-l din mijlocul reprezentației îi duse acasă, pe ea ținându-o de mână, pe el de ureche.

O săptămână întreagă după aceea ea îi tot pipăia, cu mănușa ei, urechea și-l întreba „te doare?” și ea uite minune, în clipa asta îi se păru că tot îl mai ustură.

Își aduse aminte de convorbirea lor fără nici un rost și-i trecură prin minte până și cuvintele cu care el o încredința că o „iubește și o va lua de soție” și ale ei prin care-i promițea că „se va mărita cu el”: de jurnalul lui în care era notat în ziua cutare și cutare „mă trimese mamă-tică să cumpăr pâine”, pe urmă: „Nicola vizitiul a fost dat afară, am plăns foarte mult”. Într'una din aceste file era scris: „am convenit cu Maria să ne luăm”.

(Va urma).

Tradusă de **Constante**

DIN HAZUL ALTORA

Un pungaș care intrase noaptea la un baucher și furase o sumă de bani, fu dus înaintea tribunajului.

— Pentru ce ai furat?

— Mă iartă, d-le judecător; eu n'am furat, am luat cu împrumut.

— Cum eu împrumut?

— Foarte bine. Aveam de gând să î dau îndărăt. Vina e că nu știu carte. Să îi știut, îi lăsam o poală.

DUCESA PALATINA IUTTA

(După Heine)

*Ducesa Iutta Rinul trece
Cu-o luntre 'n toitul nopții, rece;
Întreabă sluga de-odată:*

*„Nu vezi cei șapte morți prin apă
Venind cu grei
Înnot mereu?...”
Ce fioros înoată morții!*

*„Ei fost-au cavaleri odată
Și mi-au jurat iubirea toată
Dar ca să nu-și calce cuvântul
Am pus să-i prindă și de-arăndu
Greii ferecași
Fură încecași....”
Ce fioros înoată morții!*

*Ducesa râde 'n nepăsare
Ce trist 'e-ecou 'n depărtare?
Și pân' la mijloc morții 'n apă
Cu ochi sticlași spre luntre cată
O urmăresc
Și-i tot zâmbesc....
Ce fioros înoată morții!*

Ricard D. Ioan

CONVORBIRI ASTRONOMICHE

Planeta Marte. — Priveliști de pe planeta Saturn. — Soarele și Luna

Astronomii au început să se preocupe de pe acum de planeta Marte, care se va prezenta în condiții favorabile de observare tocmai peste vre-o două-trei luni. În Noembrie, Marte se va afla la cea mai mare apropiere a lui de Pământ. Încă din luna trecută un astronom francez dela observatorul Juvisy (al lui Flammarion), a observat câteva din amănuntele martiene și între altele zăpada lui polară, care acum începe să se topească. De altfel, petele albe dela poli lui Martie s'au observă cu cele mai mici lunete și cunososc mulți amatori—astronomii din țara noastră, cari le-au urmărit în 1907 și în 1909.—Astronomii așteaptă anul acesta, cu mare nevădare să se apropie această planetă, de oarece se discută mult chestiunea „canalurilor” martiene. Canaluri reale, sau iluzii optice, oricum ar fi, Marte e singura planetă ce are sortii să fie locuită în prezent; aceeași și părerea mai futuror astronomilor.

Într'un număr trecut am vorbit de reînnoirea cometă Wolf. De atunci s'a mai descoperit o mică cometă, dar aceeași e nouă. Descoperirea ei a fost făcută de către astronomul Kiess de la observatorul Lick de pe muntele Hamilton din California. Cometa lui Kiess e mică și se îndreaptă spre soare, astfel că nu va putea fi observată ca un astru remarcabil.

Observatorul Lick e situat pe un munte ce are aproape înălțimea Ceabălăului. Acolo sus, astronomii cu familiile lor trăiesc în liniște, în cea mai bună armonie. La acest observator se găsește o lunetă ce are o lungime de vre-o 20 de metri.

Spre dimineață a început să se vadă planeta Saturn, unul dintre cele mai minunate obiecte cerești. Cu o lunetă cât de mică, oricine poate să îi vadă inelul ce o înconjoară și care în realitate e compus din câteva cercuri concentrice de meteoriti, de nenumerate corpuri mici, cari se învârtesc în jurul lui Saturn. Inclinația inelului e acum din an în an mai mare și astfel e din ce în ce mai bine văzut.

Mai puneți la soceleală că Saturn are și zece satiteți, adică zece corpuri cerești ca Luna noastră, cari se învârtesc în jurul planetei și veți înțelege lesne ce priveliște admirabilă ar avea locuitorii de pe Saturn... dacă ar exista. După toate probabilitățile însă globul imens al lui Saturn nu are locuitori și se găsește într-o perioadă identică cu una din-

tre primele perioade geologice ale planetei noastre. Nu este însă exclusă posibilitatea ca planeta aceasta să fie locuită într-un viitor depărtat. În lunile de toamnă, Saturn va putea fi văzut scara spre apăs, ca o frumoasă stea de prima mărime, adică mai mare de cât una din stelele carului mare.

Ziua începe să descrească, am trecut de ziua cea mai lungă. Soarele la amiază, e din ce în ce mai jos, până când la începutul lui Septembrie ajunge pe linia ecuatorului ceresc, se lasă apoi în jos de această linie pentru a aduce primăvara în emisfera austral, nouă dându-ne toamna, apoi iarna, când va fi jos de tot. Ai observat unde se află Luna plină în lunile de vară? Cât mai spre orizont; iarna, Luna plină e aproape tot pe deasupra capului. Explicația e simplă. Avem Luna plină, când Soarele și Luna se află în două puncte opuse. Când spune soarele, răsare Luna plină. Soarele, în timpul verii fiind la cea mai mare înălțime, Luna e jos spre orizont; în timpul iernii se întâmplă contrariul.

Un mare scriitor francez, Maurice Donnay, într-una din ultimele sale scrieri, pune Luna să răsară ca o seceră, în momentul când apune Soarele. Nu e deci bine să dai atenție fenomenelor cerești?

— Noua cometă poate fi văzută în prezent cu un binoclu, dar numai când știi locul unde se află pe cer. Poate fi observată între 1 oră 30 m. și 2 ore 30 m. dimineața, spre răsărit. Astronomii cred că peste vre-o 10-12 zile ar putea fi văzută cu ochii liberi, ceea ce nu ar fi de mirare, căci până la sfârșitul lui August stilul nou, se va tot apropia de pământ, când o vor despărți de noi vre-o 40 milioane kilometri; în urmă se va duce în spre marginile sistemului solar, pentru a se reîntoarce după 120 ani.

Victor Anestin.

CÂNTECE

RAZA DE SOARE

A pătruns adâncul umed
Poleind nemărginirea
Și își cerne-acum argintul
Peste toată firea;
Iar în calea ei alungă
Neguri frântă'n lupta vieții
Și în urma lor adună
Răsul dinineții.

NOAPTE

Își tremură șchia
Luceafărul din zare
Ș-adâncul se nșioară
De-o doină roboitoare.

Isoarele argintate
Soptesc în dulce ropot...
Dearte'n vâi se slinge
Prin noapte-un glas de clopot.
Pătești. Florea Graur

CUGETĂRI

Adevărata istorie e un judecător, cui
mai cinstit după Dumnezeu.
Henri Regnaud.

Bogăția cea mai de pret e bogăția
inimii.
Mahomed.

Genial e o lângă răbdare.
Buffon.

Numai plăcerea și durerea contopesc
la o iată corpul și sufletul.
Plutar.

Cum te vei purta cu părintii tăi, tot
așa se vor purta și copiii tăi cu tine.
Pitruș.

Sunt oameni cari fac ca și privighio-
rile; când e prea multă gălăgie în
jurul lor, tac.
Kotzebue.

VEDERI DIN ȚARĂ

MANASTIREA TISMANA (Jud. Gorj)

Bernardin de Saint-Pierre

CRINUL ȘI TRANDAFIRUL

Ca să-mi arate firea unei flori,
botanistul mi-o aduce uscată, fără de
culoare și întinsă într-un erbariu.
Oare în chipul acesta putea-voi să
recunosc un crin? Ci nu m'ar mi-
nuna el mai mult când lași zări
răsărindu-și lulpina sceltă din mij-
locul ierburilor de pe coasta râului,
reflectându-și frumoasele sale pe-
tale albe ca fildeșul în undele tre-
murătoare? Albul său neasemuit nu
e încă și mai strălucitor când l'ai
vedea pătlat de gândacii micșori ro-
tunzi, și rozii cu puncte negre care
caută un azil în coliciul lui?

Și cine oare ar putea să-mi recu-
noască într-un trandafir presat în
erbariu pe regele florilor? Dar ia
du-te și rez-l înălțându-se din cră-
pătura vre-unui stânci cât e de in-
flăcărată floarea, printre pro-
priile sale frunze, cum îl leagănd
zefirul, cum îl acoperă aurora cu
lacrimi de rouă și ai să înținzi să
vrei mâna... atras de parfumul
și de frumusețea lui...

Adesea câte o contrarietate îl măre-
ște și mai mult înflăcăvarea carmi-
nului în contrast cu verdele ei de
smarald. Și parecă își spune atunci
trandafirul că, simbol al plăcerii,
prin farmecul și scurta-i durată, el
poartă în jurul nefericire iar în
sănu-i căință...

Ricard D. Ioan

MAXIM GORKI

IN FAȚA VIEȚII

Dinaintea întunecatului clip al
vieții stăteau doi oameni, amândoi
nemulțumiți cu dansa, și la întreba-
rea: „Ce așteptați de la mine?” zise
cel dintâi cu glas trudit: „Sunt răz-
vrătit de cruzimea contradicțiilor
tale; zadarnic mi se străduiește spi-
ritul să priceapă rostul vieții, iar
sufletul mi-e plin de amurgul indoe-
lii față de tine. Simțirea lui spune
că omul este cea mai superioară
dintre creaturi...”

„Ce vrei de la mine?” întrebă via-
ța fără patimă.
„Fericire!... Și pentru asta am ne-

voin, ca tu să împaci bazele contra-
dicțiilor în sufletu-mi: al meu „eu
vreau” cu al tău „tu trebuie”.

„Să îndeplinești îndatoririle, ce
le ai față de mine” zise sombru
viața.

„Nu vreau să fiu jertfa ta!” strigă
omul. „Eu vreau să fiu stăpânul
vieții, și veșnic să plec grumazul
sub jugul legii tale... Pentru ce?”

„Vorbiți-mi mai simplu”, zise celălalt,
care sta mai aproape de viață.
În vreme ce întâiul continuă, fără să
bage în seamă cuvintele tovarășu-
lui: „Vreau libertatea; vreau să
trăiesc în bună înțelegere cu dorin-
țele mele; nu frate ori slugă voi fi
să fiu aproapele meu, fiindcă po-
runcile conștiinței o cer astfel de la
mine; vreau să le fiu numai ceace
aș alege-o eu însuși în liber arbitru:
rob sau frate. Nu voi să fiu o despu-
lată piatră de zidit în mâinile socie-
tății omenești, pe care ea o așează
încotro și ce fel vrea, într-o clădirea
mausoleului pentru propria ei feri-
cire și pentru prosperitatea ei! Sunt
om; sunt duhul și bunul simț al vie-
țuirii, eu trebuie să fiu liber!”

„Așteaptă” vorbi viața cu un zim-
bet posomorât și rece...

„Ai vorbit mult, și știu toate câte
vrei încă să mi le spui. Vrei să fi
slobod? Ei bine! Fii astfel! Te lup-
tă cu mine, mă biruește și fă-te su-
veranul meu! Atunci voi fi robul
tău; știi bine, sunt rece și nesimțit-
oare și numai biruitorului mă pre-
daș lucrarea. Așa dar trebuie să fi
biruitor! Ești tu vrednic la lupta cu
mine pentru libertate? Da? Ești des-
tul de puternic pentru triumf și te
încrezi puterilor tale?”

Omul răspunde cu mâhnire: „Tu
m'ar țărni în lupta cu mine însumi;
mi-ai ascuțit judecata, de pătrun-
se ca un nămol în adâncul sufletu-
lui și-l distruse puterea!”

„Vorbiți-mi mai sever! Nu vă iâr-
guiți într-una! Îi stătu cel-balt. În-
tâiul continuă: „Vreau să fiu la a-
dăpostul necurmății tale apăsări.
O, lasă-mă să gust fericire!”

Surăse viața încă odată, un surăș
rece și luminos ca lustrul inului:
„Spune, când vorbești astfel, tu cert
său rogi?”

„Rog...” răspunde ca un ră-sunet
slab, omul acela.

„Tu rogi! Ca un cerșetor de rind!
Dar, sărmăne om, trebuie să fi-o de-

clar, viața nu dă milostenii! Fiind-
că, tu știi, cel slobod nu roagă: el
își ia singur darurile mele... Însă tu
ești numai un rob dorințelor tale,
nimic mai mult! Liber e doar acela,
care are tăria de a se lipi de toate
poftele, pentru a se confundă cu to-
tul într-una singură! Mai priceput?
Hei!”

El pricepuse. Se așternu jos, la
picioarele vieții, ca un cjin, să in-
hate, cu inercul, bucățile, cari cădeau
de la masa sa, rămășițele îmbelsu-
gatului său prânz.

Atunci ochii reci, nesimțitori ai
vieții priviră chipul aspru, potiu
mai grosolan al omului celbalt.

„Despre ce rogi tu?”

„Eu nu rog, eu cer!”

„Ce?”

„Unde este dreptatea? Înceace eu
dănsă! Toate celelalte la iau mai
târziu, acum am trebuință numai de
dreptate! Destul de multă vreme
am așteptat cu răbdare. Am trăit
în muncă înversunată, fără răgaz,
fără licărire de nădejde. Am aștep-
tat, acum însă e de ajuns! E timp de
trăit. Unde este dreptatea?”

Și viața liniștită, nesimțitoare,
răspunde: „Atunci ia-ți-o tu însuși!”

Eduard N. Bernfeld

Ilustrația noastră colorată

Marele foc din Constantinopol

Cititorii noștri curioși din telegra-
mele «Universului» toate amănuntele
groaznicului incendiu care a pustii
câteva mahalale întregi ale Constăn-
tinopolului.

Peste 7000 de locuințe în cea-mai
mare parte de lemn—au căzut pradă
flăcărilor și mii de familii au rămas
cără adăpost. Un anunț care spo-
reste grozăvia dezastrului este cel
comunicat cum că peste 1000 de inși
au orbit din cauza fumului și căldurii.

După cum se stie, focul amenința
la un moment dat să cuprindă pala-
tul ministerului de război; primej-
dia a fost însă înlăturată. În timpul
catastrofei, ministrul de război care
venise la fața locului a fost rănit de
o hârână aprinsă.

Ș E I N A

Roman original de I. ANDREI

10

— URMARE —

Ca la un semnal, gloata începu să se miște agitată, și în neștiire se împingeau, se striveau unii pe alții, hărăgoși, întărâtați, ca un roi de viespi separate.

Prin larma de nedescris ce se produse câte un strigăt rășlet, străbătea peste capetele lor.

Il omoară pe Dinulescu: — și această mulțime întărâtată, se mișca în neștiire, aprinsă.

Câte un glas mai puternic întreba: Cine?... Ce este?... apoi pe dată i se răspunde scurt: Jidanii, jidanii... omoară pe Dinulescu, și acest răspuns necontrolat, se înfliea tot mai mult în mulțime, care tropăia, se lupta între ei, mișcându-se în direcția hangarului.

Mecanicul ahea avu timpul să bage mașina înăuntru și se perdu și el în gloata aceea furioasă, ce acum se revârșa de pe câmp în spre târg, strigând, umblând ca niște sălbateci.

Așa cum înainta, părea o apă năpraznică, închisă până atunci în zăgazurile ei tari, dar căreia o mână criminală îi face o spărtură și ea acum furioasă, se aruncă urlând asurzitor, rupând totul în calea ei.

Larma grozavă, părea că e ruptă de strigăte scurte, ascuțite, infuriate:—Ovrei!... și mulțimea galopa înfăntată fără să judece pentru ce, mănâta de o fatalitate neînțeleasă.

Postul de jandarmi, când văzu pericolul, alergă în capul străzii, încotro această mulțime se îndrepta și aștepta tot la tot apropierea ei.

Mulțimea ce mișunea în toată câmpia, se îngustă de odată, se suci cu un fir scos dintr'un caer de lână și alerga cu furie la intrarea străzii.

Părea o apă pusă într'o pâlnie, ce se trudește să se scurgă prin gâtul ei strâmt.

Șeful postului comandă scurt „armele la mână” și cu o voce tunătoare, eșită din toată puterea plămânilor strigă îngrozit:

— „Stați!” Un moment părea că mulțimea va înțelege gestul lui; dar de odată, cu un chiot sălbatic, se asvârși în stradă.

O salvă răsună în urmă, un vâlmășag groznic se înciese și peste trupurile acestor soldați, care nu dădură nici cu un pas înapoi, se revârșă furia nebună.

În urmă se mai auzeau înăbușite, vactele celor ce mureau, acoperite de strigătele celor ce năvăleau în târg.

Era mănâta, ațâțată de strigătul răgușit al celor derbedei ce nu așteaptă de cât un prilej spre a-și satisface apucăturile de hanșii și acești oameni pașnic, cari cu un ceas înainte păreau niște miei blânzi, acum ameții, turbați, păreau niște fiare crude, chinuite de foame.

Pentru ce se învâlbiseră deodată? Ce căută acum în târgușorul acela pașnic? Nici ei nu pricepeau, dar alergau grăbiți, mânați parcă de un demon, de un instinct ce nu și-l puteau defini.

Din râcnetul lor confuz și groznic nu se putea desluși nimic, și dacă atunci o putere uriașă ar fi putut să-i oprească și să-i întrebze, pentru ce toate acestea? acești desmetici s'ar fi oprit pe loc încremeniți, ca treziți dintr'un vis urât, și ar fi cerut în genunchi ertare. Dar ei înaintă și se revârșau prin case, ca o apă, ce umple orice gol găsește.

O luptă disperată se dădea pe la fiecare casă, între locuitorii lor timizi, îngroziiți, ce se vedeau de odată impresurați de acest șivoiu năpraznic, și prădați de tot avutul, așdunat cu o viață de chinuri și suferință.

Apucați de odată, când nici nu se așteptau, nu aveau timpul măcar să fugă și în neștiire, îndobitociți de groază, se apărau desuadăjduiți.

O luptă teribilă, o luptă pe viață și pe moarte se înciese între ei și baita aceasta de lupi ce cu ochii injectați, sălbateci și cruzi, răsturnau totul în calea lor.

Soarele scăpă la orizont, și de după dealul în dosul cărui părea că se ascunde, privea îngrozit, la această priveliște scârboasă, unde oamenii, asemenea unor fiare întărâțate se omorau fără milă.

Acei dintre evrei ce mai avură timp fugeau îngroziiți pe dealurile din față, iar țipatul sălbatic se ridica în urma lor, umplând văzduhul de jale.

Vântul începu dela sud, un vânt tăios și rece, iar de după dealuri se vedeau încă cete de țărani alergând sgomotos la vale.

Erau Căbeșteni, Bicheșteni și moșcanii din Glăvănești care alergau, vestiți de cei ce fugeau din fața acestor măcel.

Aceste șate năvălesc mai totdeauna, când în târg izbucnește vre-un incendiu, și adesea, în asemenea împrejurări, e mai mare teama de jafurile lor de cât de pagubele focului.

Așezați pe dealurile din împrejurimi, ei se aruncă ca niște păsări de pradă și ori-ce lucru scăpat din flacăra, e înghițit, mistuit, de lacomia lor sălbatică.

Între aceasta, amurgul se lăsase de-a binelea, și noaptea cu zăbrănicul ei negru acoperirea acest măcel înfiorător ca într'un lințoliu.

De odată niște flăcări țâșniră în bezna ce se lăsase peste tot.

Diispre sud, de unde bătea și vântul, vre-o mână criminală, în ciuda că nu mai găsește nimic de furat, dădu foc la o casă.

Fu cea mai infernală idee ce putu să clocească în aceste minți răătăcite.

Târgul, cu casele lipite una de alta, trebuia să piară, să se nimicească sub flăcările imprăștiare de vântul puternic.

Un funi gros, cu dungi sclipitoare, ascuțite, se ridica la cer silindu-se să sfărâma întinericul greoi, iar țipetele sălbatece ale celor ce prădați, amestecate cu vactele răniților neputincioși, se imprăștia îngrozitor, până în depărtare.

Focul ce se deslănțuise de odată se silea să nimicească totul în calea lui, ca și cum o urgie Dumnezeiască căzuse asupra oamenilor. Apoi de odată în mijlocul celui dezastru, un tunet făcu să se cutremură văzduhul.

Era o baterie de artilerie și două escadroane de roșiori ce galopau de două ceasuri. Pornise din Tecuci, în urma cererii telegrafice de ajutor și cavaleria venea într'o goană nebună, urmată de bateria artileriei.

Când comandantul trupelor văzu focul, dădu ordin artileriei să tragă o salvă oarbă, cuprins și el de frică, într'una din acele clipe de zăpăceală ce ne stăpânește la vederea unei grozăvii.

Un chiot sălbatic străbătu întinericul și armata se aruncă cu o larmă asurzitoare într'o sașă nebună în stradă.

Sgomțul de săbii, nechezăturile scurte ale cailor speriați și comenzile țipate în neștiire, iar de asupra focul ce-i învăluia în fumul lui des, dădeau acestei trupe un aspect sinistru, înfricoșător.

Câte odată caii și oamenii, zăpăciți de fumul ce-i învăluia, se învârteau în loc, — apoi porneau razna prin ulicioarele străme și se perdeau în noapte.

Și peste această învălmășală, tunurile cu bubuitul lor infundat păreau degustate și ele și scuipau peste acest târg păcătos ce murea în întineric.

La apropierea armatei, toți țăr-

rării ce încinseseră părjolul acela grozav se strecurară desmetici în întineric, ca niște bestii sătule, alungate.

Când, după vre-un ceas de muncă, armata îi imprăștie pe câmpii, nu mai rămase în urmă de cât toți acești nenorociți, cari muți de groază, își priveau avutul pierit în dezastrul acela nimicitor.

Adesea în lumina flăcărilor roșietece, câte o femeie inebunită de spaimă, țipând după vre-un copil perdut, alerga în neștiire, dispărând sub vre-un acoperiș arzând, iar în jurul caselor ce se topeau, strigau, țipau și se îmbrățișau bărbații, cuprinși de delir, de nebunie în durerea lor zdrobitoare.

Și focul, asemenea unui monstru scârboș, își devora prada lui, liniștit, cu o nepăsare de bestie puternică și flămândă.

Prin întinericul compact, limbi uriașe de foc se țugulau până în depărtare, iar prin fumul albicios o împurpurare spălăcită se așternea pe fețele impetrite, ce priveau în neștiire.

Din când în când, câte un țipăt rășlet se mai auzea strident, ca apoi să piară în trosnăturile acoperișurilor ce se prăbușeau cu un sgomot lugubru, geroi.

XIV

Era noaptea.

Pe drumul ce scoboară din Rădăcinești spre Lehancea, se vedea un om venind la vale.

Mergea încet, târător; iar cu picioarele lui leucașe stărnea nori de praf în jurul lui. Era Ghiță.

Obosit din noaptea trecută, abia putuse să se târască până în marginea Rădăcineștilor, când, lângă o clăde de fân, se lăsă puțin să se mai odihnească, și adormi greoi.

Târziu de tot, când soarele asfințise, și când frigul îi încinse ca într'un clește, se trezi. Se sculă mai întremat de somnul bine făcător, dar leșiala stomacului gol îl supăra grozav.

Se apropie de sat și bătu la întâmplare la o casă. Ceru o bucată de mămăligă, pe care luând-o, înghitea cu o foame de lup din darapul destul de mare.

Gospodarii îl cunoscuseră numai de cât și, vesel oreșcum că-l vede în casa lui, îl luă la cerșat.

— Da ce vânt te aduce pe la noi, Ghiță? De unde vii și unde te duci acum noaptea?

Drept răspuns, Ghiță întindea gura lui enormă într'un răs prostesc, și fără să îi în seamă întrebară, răspundea rar, răspicat:

— Mai dă-mi o bucată de mămăligă.

După ce și umplu burta înfinită, se sculă, își făcu o cruce, apoi luându-și pălăria ruptă din cap, printr'o mișcare caraghioasă, mulțumi omului de ospăț și încet, cu pașii lui legănăți, plecă mai departe...

Omul se mai uită mult după dansul, cuprins de milă pentru acest nenorocit, apoi făcându-și cruce, cu un „Doamne ferește”, intră în casă.

Eșise din sat și mergea prin noaptea întunecoasă, încet, gânditor, muncindu-și încă creierul să afle rostul acelor mizerabili și ridica bombănind din umeri.

— Naiba să-i ier de draci împelitați. Nici acum nu pot înțelege ce dracu vroia să facă cu mine! Am avut noroc că m'am deșteptat la timp, căci altfel mă trezeam tocmă în fundul Siretului, și asta n'ar fi fost de loc plăcut pe frigul asta.

La acest din urmă gând, o furnicare rece îi scutura trupul lui osos. Oprindu-se pe loc părea că se gândeste.

— Adică de ce mă grăbesc atâtea? Acum poate să fie ceasul zece și apoi până la târg nu mai am de cât vre-o opt kilometri... și în mîntea lui iscodea un plan.

— Acel țipăt scurt pe care l-am auzit în beciu nu mă înșală. A fost al Șeinii! Dar unde dracul să fie he-

ciul? Nu-i vorba, că de aflat îl află eu numai de cât căci după cât m'am putut chibzui, nu poate fi de cât sub școala lor, sau așa ceva, prin apropiere. Vreau însă mai întâi să văd pe cuconul Iorgu să mă scoată din încurcătura asta, și pe urmă, lasă pe mine... Și ochii lui șireți scilipeau sinistru în noapte.

— Stați voi, spurcăciunilor, că vă va arăta vouă, Ghiță! Credeți-mă voi mort, că e mai bine așa! Vă voi arăta eu ce poate un mort... și la această reflecție fața lui se contractă într'un răs oribil, apoi încet își urmă drumul mai departe.

Putea să fie douăsprezece când ajunsese în dealul Lehancei, de unde se vedea în vale târgul.

Dar rămase încrămănit, cu mâna strânsă, cu ochii măriți de spaimă, pe vârful dealului.

Jos, în vale, unde altă dată se întindea ca o dără țargușorul îngheșuit, — acum era un morman de ruine fumegânde.

Din când în când câte o lumină slabă mai izbucnea de sub morman, pâlăpăia câteva timp, apoi pieria în întineric, ca răsuflarea unui om ce moare. La scânteerea acestor pâlăpăiri el putu distinge un crâmpoi de țarg neatins, de la spital până la farmacie, în totul vre-o cinc, șase case, iar încolo era tot o ruină. Când vre-un acoperiș căzut mai încingea câte un foc slab, deosebea niște fantome mișcându-se a lene, apoi totul se confunda în noapte. Rămase multă vreme împetit, cu gândurile imprăștiat.

Casa lui Dinulescu era între spital și farmacie și el plecă de o dată la vale, mânat de un gând ce-i venise de odată...

— Voi vedea eu!

XV

Într'o odaie era încă lumina.

Ghiță se apropie de fereaștră și privi înăuntru. Dinulescu ședea pe un scaun. Era trist și ochii lui întunecați priveau în neștiire flacăra lumânării ce ardea pe masă.

Pe fața lui palidă se cunoșteau urmela unei suferinți grozave, căci o grimasă nervoasă a buzelor lui livide te chinua într'una. În jurul ochilor i se făcuse câte un cearcăn negru, și în mișcările lor demoale se vedea un desgust, o deprimare a sufletului său obosit.

Ghiță bătu ușor în ușă, apoi fără a mai aștepta răspuns intră de odată voios, cu pălăria în mână.

— Sărut mâna cocoane Iorgule...

Când îl văzu Dinulescu sări de odată în sus și, cuprins de o bucurie nebună, nu putea scoate de cât un singur cuvânt „Unde?... Unde?...” bănuind poate că acest credincios îi va scoate din îndoiala de care era înclinat.

Dar bietul Ghiță lungise fața de un cot, și-i privea cu teamă, ca nu cumva acestui om să-i fi sburat de odată mințile.

— Apoi eu veneam la d-ta, cocoane Iorgule, să mă mai lămurști, și d-ta mă întrebă pe mine?

Dinulescu rămase trântit.

— Cum, nenorocitul?... Unde? Serisoarea ce îți-am incredințat-o să o duci Șeinii? Ce ai făcut cu ea? cu punniți strănși de turbare se repezi la bietul Ghiță care ședea buimac în fața lui; apoi, răsgândindu-se, se mai liniști, și-l auză ce-i va spune.

Ghiță se așeză liniștit pe un scaun și văzând că nici stăpânu-său nu știe nimic, începă a povesti câte pătise de când se despărțiseră și tot ce știa și văzuse.

Dinulescu însă nu-l mai asculta, ci, căzut în meditația lui tristă, privea în gol... Ochii lui negri ce se însceninaseră un minut de bucuria vederii acestui om, acum se stinseseră încet și ședea nemiscat, răzemat de masă.

A se citi urmarea în „Universal Literar” care va apare Duminica viitoare.

TRAGEDIA DIN ROPSĂ

Documente necunoscute asupra asasinării țarului Petru III

Într'unul din ultimele numere ale ziarului «Pester Lloyd», s'a publicat un foileton sub titlul «Tragedia din Ropsă», în care un anonim, care semnează «Spectator», pune într'o nouă lumină asasinarea țarului Petru III, soțul marelui împăratește Caterina II, întâmplată la 17 Iulie, 1762.

Până acum se da ca sigur faptul că asasinarea țarului în palatul imperial din Ropsă s'a făcut cu știrea împărătesei Caterina II, care voia să se debaraseze de soțul ei. Se mai știa că contele Alexei Orlov, fratele favoritului Caterinei II, contele Grigori Orlov, împreună cu prințul Bariatinsky, instruiți de Caterina II, au asasinat pe Petru III în palatul său din Ropsă în noaptea de 16 spre 17 Iulie, 1762, pentru ca să zădărnicească pentru totdeauna stabilirea țarului Petru III în orașul său natal Kiel și posibilitatea unei conspirațiuni în contra domniei soției sale Caterina II.

Noile documente corectează versiunea de până acum asupra tragediei din Ropsă. Ele spală, după 150 de ani pe împărăteasa Caterina II de bănuiala de complicitate la această crimă și pun în adevărată lumină istorică întâmplările înaintea și după omor. Documentele acestea sunt scrisori autografe ale lui Petru III către Caterina II, cari au fost scrise după renunțarea sa la tron și rapoarte ale contelui Alexei Orlov, — însărcinat cu paza lui Petru III, — către țarina Caterina II, în cari se descrie în chip autentic asasinarea țarului Petru III.

Scrisorile lui Petru III către Caterina II sunt de mare importanță istorică și din punct de vedere cultural. Ele distrug indirect legenda ca și când Petru III ar fi avut intențiunea să închidă pe Caterina într'o mănăstire, astfel încât ea ar fi silită să înlăture de la tron pe soțul ei. Cu toată originea sa germană din partea tatălui (tatăl său, după cum se știe, era ducele Carol Frederic de Goltorp), Petru III era stăpânit de toate lipsurile și defectele sufletului popularului rus.

După transformarea de Stat săvârșită de Caterina II, la 8 Iulie, 1762, țarul Petru III a scris soției sale următoarea scrisoare de mare însemnătate istorică:

«In scurta vreme a domniei mele absolute in imperiul rusesc, am recunoscut că puterile mele sunt prea slabe pentru a purta sarcinile domniei, astfel încât nu aş mai fi în stare să conduc mai departe nu numai în mod autocratic, dar nici sub altă formă de guvernământ, imperiul rusesc. Am ajuns la convingerea intimă că printr'o asazinare de conducere mi-ăs deservora numele. De aceea, după o matură chibzuință, am luat decisiunea de a declara în mod solemn nu numai imperiului rusesc, ci și lumii întregi, că pentru întreaga mea viață renunț la tronul rusesc și că nici odată nu voi mai uza de nici un mijloc de a influența guvernul rusesc. Aceasta o jur în fața lumii întregi și o întăresc cu propria mea semnătură».

După această scrisoare de renunțare urmară trei scrisori ale țarului Petru III către Caterina II, într'una, cu data de 10 Iulie, țarul scrie:

«Majestate! Dacă nu vоеști să nimicestii pe un om, și așa de nenorocit, aibă milă de mine și lasă-mi ultima-mi mângâiere; Elisabeta Romanowna. Printr'aceasta vei săvârși una din cele mai frumoase fapte ale domniei. Dacă M. V. ar voi să mă vadă pentru un moment, aceasta ar fi pentru mine culmea fericirii».

Și în aceeași zi Petru III mai scria Caterinei, următoarele rânduri:

«Majestate! Eu care ți-am împlinit întotdeauna voința, te rog ca să mă lași în străinătate, după cum te-am rugat mai înainte. Sper de la generozitatea Voastră că nu mă veți lăsa fără hrană».

Cu toate acestea s'apropediat astfel ca nenorocitul țar, încât el se văzu

silit să renunțe pe Caterina II să-l însoră somn. El îi scria la 13 Iulie:

«Rog pe M. V. să aibă încredere în mine și să ordone ca să retragă sentința din camera mea de dormit, deoarece camera este așa de mică încât abia mă pot mișca liber. Piciorarele mi s'au umflat. Te rog să dai ordin ofițarilor ca să nu stea în camera mea, de oare ce în prezența lor nu pot să-mi fac necesitățile. Mai rog pe M. V. ca să nu fiu tratat ca cel mai mare criminal. Nu știu pentru ce am meritat aceasta. Încercându-mă în generozitatea M. V., vă rog ca să mă trimeteți cât de curând posibil în Germania. Dumnezeu te va răsplăti pentru această. M. V. puteți fi încredințată că nu voi întreprinde nimic contra persoanei M. V. și nici contra guvernului».

După cum se pare însă rugămintele țarului Petru III n'au fost folosite mult pentru ușurarea soartei sale, căci din scrisorile contelui Alexei Orlov, însărcinat cu supravegherea detronatului țar, către Caterina II, reiese că Petru III în curând s'a îmbolnăvit grav și că viața îi era în primejdie. Într'o scrisoare de la 15 Iulie, 1762, contele Orlov scria împărătesei că țarul este grav bolnav.

Această scrisoare în ajunul plecării țarului Petru III la Kiel arată că contele Orlov avea intenția să omoare pe țar sub propria sa răspundere, crezând că va face un bun serviciu țarinei Caterina II. Totuși când s'a petrecut catastrofa, se pare că contele Orlov a fost cuprins de frică din cauza faptelor sale. Documentul istoric asupra asasinatului sună textual:

«Cum să explic și să descriu ce s'a întâmplat? Tu nu vei crede pe credinciosul tău sclav, dar mărturisesc adevărul, ca și înaintea lui Dumnezeu. Sunt gata să mor, dar nu știu cum s'a întâmplat nenorocirea. Suntem pierduți dacă nu ne dai grație. Mamițico! El nu se mai află în viață. Nimic n'a putut prevedea aceasta și cum ne-am fi putut decide ca să ridicăm mâna contra țarului! Dar, împărăteasă, s'a întâmplat o nenorocire.eram beți morți, ca și el. Stând la masă, el se luă la ceartă cu principele Feodor Bariatinsky și abia am avut timp să-l despărțim, căci el era deja un cadavru. Noi n'am putut să ne explicăm ce am făcut. Dar toți suntem de vină și merităm moartea. Ai milă de mine, din cauza fratelui meu (cunoscutul favorit al Caterinei, principele Grigori Orlov, N.A.). Ți-am făcut o mărturisire completă și nu mai este nevoie de nici o eroatare. Iartă sau ordonă să se facă un sfârșit grabnic. Lumea nu mai are farmec pentru noi, ne-am atras mânia la asupra noastră și ne-am încărcat sufletele pentru vecie».

Pentru asasinii lui Petru III, crimă n'a avut urmări, căci marea împărăteasă îi iertă pe toți. Acest document arată că ea n'a avut nici un amestec în tragedia de la Ropsă.

Scrisoarea lui Orlov asupra sfârșitului țarului Petru III a fost găsită după moartea Caterinei într'un seantar al biuroului ei secret, de contele Samoilov și de generalul Rostopcin.

C. Scribna.

SĂRUTAREA MĂNUȘILOR

Este un obicei de politeță de a săruta damelor mâna; când un bărbat îi este prezentat sau având cunoștința ei, apropiindu-se, scoate pălăria și sărută mâna.

Cum însă această mână — tot din cauze igienice — este mai totdeauna acoperită de mănuși, oare noi bărbații ne-am dat vre-odată seamă de răul sistem ce-l urmăim de a săruta în loc de dulcea pielea a mânei, bucata aceea de piele sau cea țesătură de ață? Ne-am gândit noi până azi prin câte mâini a trecut cea mănușă de la fabricarea până la venirea ei în prăvălia negustorului? De sigur nu!

Pentru a da în scris detaliile prin câte mâini a trecut cea mănușă la fabricarea ei, ar fi prea mult; mă voi mărgini a însăși prin câte trece acest articol sosind în țară, la vamă,

unde mărfurile sunt oarecate cu de-amănuntul pentru taxarea lor și până la vânzare.

La vamă: Persoana care le scoate din ladă, despachetarea cutiei, cercetarea taxatorului și a negustorului pentru aplicarea articolului de taxare, re-impachetarea, etc.; și numai ți se seamă de locul unde au fost puse aceste mănuși în timpul cercetării și de praful care e eventual în cutie sau de praful care cade la scoaterea din cutie.

Sosind în prăvălia negustorului; aceasta la rândul lui deschide cutia; numără perechile, aplică etichetele cu prețul vânzării, le repartizează, le pune înapoi în cutie, etc.

Venind la vânzare; sunt scoase din cutie de vânzător pereche după pereche și puse pe masă sau ori unde, numai apă să nu fie acolo, care ar putea să le păteze; urmează probarea, care la început merge destul de greu fiind neîntinse și nepuritate, astfel că nu cu mică greutate se pun în mână și la care îmbrăcare sau punere mai joacă un rol mare și ajutorul mâinei a doua.

Iată deci prin câte mâini trece o asemenea mănușă al cărei rol este de a acoperi o mână dulce, pe care cu dragă inimă ai pune o sărutare.

Acuma se naște întrebarea: De ce purtăm mănuși? Numai pentru a face lux? Nu, fiindcă mănușa e și un obiect igienic.

Intinzând diferitelor persoane mâna, poți căpăta o boală de piele. Unul are mâini asudate, altul mâini reci, etc., astfel că, purtând mănuși, eviți a veni în contact direct cu aceste mâini nu prea agreabile.

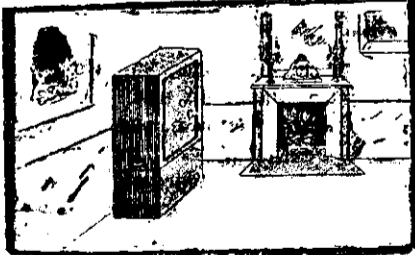
Chiar damele, venind acasă ostentive, aruncă mănușile pe masă sau în altă parte și nu e exclusă posibilitatea ca ele să cază chiar pe jos și să fie ridicate de vre-o servitoare mai puțin cochetă și curată sau, în sfârșit, să devie pentru moment jucăria unui îngeraș de copil, pe care din diferite considerațiuni nu vrei să-l deranjezi de la joc.

Și aceste mănuși sunt în urmă rezervate nouă pentru a fi sărutate! Cred că multe dame, sărutându-li-se mănușile, se gândesc: «Păcat de buzele tale, tinere! Dar nu vreau să te opresc, căci și mie îmi place această a te procedare».

Scriind aceste rânduri, cari nu sunt decât în interesul nostru comun, vreau să cred că voi găsi imitatori cari, cu pana lor, să hotărăscă pe dame a nu și mai oferi mâna înmănușată spre sărutare, debarșându-ne astfel de acest obicei, care numai sănătos nu poate fi.

Dr. Br., Constanța.

HAZUL SĂPTĂMĂNEI

Banca Moft și C-nia are o splendoare de casă de fier, dar mobila asta minunată...

... nu slujește de cât ca coș de lemne.

SĂPUN DE TOALETĂ
„FLORA”
De o calitate ireprosabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tenul. Bucata lei 1.25.

Casă de Sănătate

SPECIALA PENTRU **BOALE DE FEMEII**
— SUB DIRECTIA —
Doctorului I. KIRKAC
Ghiureș primar, șeful serv. de gynecologie al spitalului Eforiei
SECȚIE SEPARATA PENTRU BARBATI
(Hemoroida, hernii, tumorii, calculi vesicali, stricturi uretrale, etc.)
Strada Sf. Ionia 8, în dosul Teatrului Național
— TELEFON 296 —

E în interesul oricărei familii

să se aboneze la

SANATA

cea mai bună revistă de medicină populară cu admira-bilul supliment gratuit

Viața Fericită

E'o camăruță pentru oricare casă

Fiecare număr conține 32 pagini mari, bogat ilustrate

Număr de probă gratis la cerere. — Abona-mentul anual 6 LEI. — Redacția și Admin-istrația: Revista «Sănătatea»
Str. Triumfului, 9, București
Notați bine adresa!

Nenorocul, Isbînda,

Nenorocul pentru dușmanii; Fericirea sau nefericirea în viitor, cum se desăminuiește în fel de fel de chipuri după zilele, anulul și după diferitele sărbători; *Măritișul fetelor după dorința inimii; Lecuiri; Prevestiri* de tot felul și mijloace de a le dobândi, toate după obiceiurile și dăruile poporului. *Descântec, Vrajă de ursită, de dragoste, etc., etc. Superstiții, Credințe și Praxice prea curioase bibeluri* pentru apărarea oamenilor și viteilor de diferitele rele; boli și ispite, etc. carte de 148 pagini expediați cu altă carte de desfițut farmaciei costă anundându-l franco la domiciliu în toată țara, prompt și discret. Adresați costul de 1 leu prin mandat sau mărei postale exact astfel: *Agencia de publicitate literară „Presă”, București, Căsuța 153.* **Ținând și păstrând aceste anunțuri!**

MAȘINE și **DUPA**
Intrebuintarea. Cremelor și Pudrei «FLORA»
Rasă de **BUGOL** Apă de dănt 1 leu gură și lă

BOMBONIE
ORIENTALE
Parfumează și mirabil guai și distruge orice miros urât al gurii. Cutia 50 banii la drogerii și farmacia. A se observa marca: «Samuilina cu stea».

Tusea, cea mai rebelă, bronșite, anuz și cronice; tusea mângărească vindică sigur

PECTOSIN ITEANU
Sticla lei 3. Drogerii și farmacia.

ANEMIA clorosa, neurastenia, histaria, slăbiciunea generală, comăta

HEMOTER ITEANU
Face poftă de mâncare și este unul din cele mai puternice reconstituante ale corpului slăbit
Sticla lei 4. La drogerii și farmacia

NOUILE MARI PREMII

OFERITE DE ZIARUL

„UNIVERSUL“

ABONAȚILOR SĂI CU INCEPERE DELA 22 MAI, 1941

O NOUA VILA LA SINAIA

«Vila Luigi», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate

Un dormitor de bronz

de mare valoare, cumpărat de la Industria metalică «Marcu», Bulevardul Elisabeta, 8.

O ELEGANTĂ GARNITURĂ de MOBILA p. SALONAȘ

din trestie exotică și malaca emailată, compusă din O canapea, două fotoliuri, patru scaune și o masă, cumpărate de la cunoscutul magazin Littmann, str. Lipșcani, No. 3.

UN DORMITOR de LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn Marin V. Ganea, șoseaua Miha-Bravul, No. 37 și strada Serbănică, No. 40.— Sucursala calea Victoriei, No. 107.

O GARNITURĂ DE TOALETA JAPONEZĂ

compusă din un armbar cu oglindă, cu despărțituri pentru rufe și haine, îmbrăcat cu stofă japoneză. Una toaleta cu marimură și oglindă din bambu veritabil. Una dormeză tapisată cu stofă japoneză. Un scrin cu șapte cutii lustruite și îmbrăcate cu stofă japoneză. Un pedestal de bambu cu vas japonez. Una etajeră de perete, de bambu, îmbrăcată cu stofă japoneză și un scaun tapizat tot cu stofă japoneză. Toate aceste obiecte sunt lucrate și executate în mod artistic de către renumita fabrică de mobile de bambu E. A. Pucher et Comp., Bulevardul Elisabeta, 15, cu sucursala calea Victoriei, 148.

JUMĂTATE GARNITURĂ MOBILĂ PENTRU INTRARE DE LEMN DE STEJAR

compusă din: Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate în plus fin broșat, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania americană», str. Carol, 74, vis-à-vis de piața cu flori, lângă hotel Dacia.

UNA SUFRAGERIE MODERNA DIN LEMN MASIV

compusă dintr-un bufet elegant, o masă patent de 18 persoane și 6 scaune tapisate, cumpărate de la cunoscuta «Expoziție Modernă» de mobile Gildener Rosenthal et Hascal, București, strada Carol I, No. 64.

1 serviciu de ceai pentru 6 persoane, de alpaca veritabilă, imitând argintul oxidat.

1 ceasornic de masă, cu o figură oxidată, așezat pe un postament aurit imitând bronzul.

1 pendulă de perete «secesion» cu vitrouri, având mersul 15 zile, cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en-gros și en-detail Frații A. et I. Roller, București, strada Smârdan, No. 35, etajul I-ii.

O mașină de scris «Erica», ultima perfecțiune, care scrie vizibil în două culori, cumpărată de la Compania «Ideal». Depozitul mașinilor de scris din București, Palatul Eforiei, reprezentant Leonida Piokowski.

O pendulă modernă culoarea nucului și **un ceasornic** pentru birou, frumos nichelat, cumpărate de la cunoscutul magazin «Ceasornicaria Colței», strada Colței, 31.

2 pelerine de ploae, calitatea I, portative pe ambele părți și **2 truse** de votaj, piele de crocodil.

2 aparate de ras «Juvenia», cumpărate de la «Compania generală», birou de informații, București, strada Smârdan, No. 29, etajul I-ii.

1 mașină de cusut pentru familie, de mână, calitate superioară, cu capacul de nuc.

1 mașină de cusut de picior pentru familie, cu suveică rotundă, de calitatea cea mai superioară; coase și brodează cu cea mai mare perfecțiune. Masa și capacul de nuc. Cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut «Compania anglo-americană», București, strada Carol No. 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

2 frumoase fructiere bronzate, cu sticle colorate, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterii Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Un gramofon mare, perfecționat, remontabil în timpul mersului, cu diafragma de concert și 6 cântece naționale.

Una vioară model Stradivarius, completă, cu arcuș, cutie și accesorii.

Una harmonică de mână, foarte sonoră, cu tonuri de oțel, burduful dublu impermeabil și colțurile îmbrăcate cu metal.

Una mandolină de concert veritabilă, italiană, în lemn de palisandru și elegant ornată cu sidel, cumpărată de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, calea Victoriei, 54.

Serviciu de bucătărie «Sicius email», compus din mai multe bucăți, cumpărate de la marele magazin A. Rechenberg et fiu, București Lipșcani, 13.

6 cămăși bărbătești de zi, de zefir sau albe, cu piepși de olandă; **6 perechi** pantaloni (indispensabili);

6 perechi ciorapi fil d'Ecosse cu mono-grame;

1 pereche jartiere de mătase și **1 pereche** bretele idem, cari se vor confecționa după măsură câștigătorului de cunoscutul magazin de lingerie «La patru sezoane», Victoriei, pasagiul Maca, vis-à-vis de poliție.

2 costume de haine (saco), după măsură și alegerea stoffei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, strada Academiei, 25.

Una bucată 19 metri pânză de inșor cu borangie, țesătură românească, cumpărată de la expoziția Casei școalelor.

2 ceasornice de aur pentru bărbat și două pentru damă;

1 ceasornic de argint rusec pentru bărbat;

O brățară de aur cu 3 diamante;

Un inel de aur bărbătesc cu rubin; **un inel** de aur cu safir; **un inel** cu două și safir la mijloc.

2 ceasornice de metal marca «Sonia»

2 portofotografii de portolan japonez, cu flori artistice, lucrate în foc;

Un pince-nez aur 14 karate; **una pereche** ochelari duble;

2 lorgnioane pentru damă; **12 benocluri** de teatru, cumpărate de la institutul de optica «Ocularium», str. Doamnei, 27, unicul institut pus sub direcțiunea științifică a d-rului Gheorghe D. Fischer, oculist.

Un frumos premiu pentru grădină, «Santieler», compus din un cocos, două găini și douăsprezece pușori.

Un curs complet de limba franceză; idem unul de stenografie, idem unul de dactilografie, cari se vor preda de cunoscutul profesor Henry H. Duployen, strada Edgard Quinet, No. 5.

50 casete conținând fiecare cremă, pudră și săpun «Flora», făcute anume pentru abonații noștri.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc în mod gratuit «Universul Literar», iar la facerea abonamentului, un volum din interesanta scriere: Memoriile Regelui Carol I.